

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเลือกวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและพุทธ (สมาริบันด์) ของผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก
ชื่อผู้เขียน	นางอรพินดา พงษ์ประเสริฐ (Mrs. Onpimon Pongprasert)
ระดับปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	สาขาวิชาสตรีศึกษา วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ สุรีดา ตันยันนท์
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "การเลือกวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและพุทธ (สมาริบันด์) ของผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก" นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาถึงการให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทการรักษา ด้วยการแพทย์แผนไทยและพุทธ (สมาริบันด์) ของผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก และศึกษาถึงการวิเคราะห์ตนเองของผู้หญิง ภายหลังจากการศึกษาด้วยการแพทย์แผนไทยและพุทธ (สมาริบันด์) ว่าจะมีผลต่อการเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกอย่างไร

การศึกษาครั้งนี้ได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้หญิงเป็นมะเร็งปากมดลูกระยะสุดท้าย และการแพทย์แบบผสมผสาน โดยหลังจากรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบันไม่ได้ผล ผู้วิจัยจึงได้นำมาใช้การแพทย์แผนไทยและพุทธ(สมาริบันด์) ในการดูแลสุขภาพตนเอง ในเรื่องการฝึกสติ และสมาริของผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก โดยการฝึกจิตให้พร้อมก่อนเตรียมตัวตาย ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูกระยะสุดท้าย ที่รักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและพุทธ(สมาริบันด์) มารักษาตันเอง จากสถานอภิบาลผู้ป่วยระยะพักฟื้น ณ อโรคศัล วัดคำประมง อ.พราหมณีคุม จ.สกลนคร โดยมารักษาตัวตั้งแต่ 7 วัน ขึ้นไป 8 ราย กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ให้การรักษาแก้ผู้ป่วยหญิงมะเร็งปากมดลูก 3 ราย กลุ่มที่ 3 ญาติผู้ป่วยที่ให้การดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด ตลอดระยะเวลาการเจ็บป่วย 1 ราย รวมจำนวนทั้งสิ้น

12 ราย ให้ไว้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และเก็บข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และใช้ประสบการณ์ร่วมของผู้วิจัยเองในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้แนวคิด ทฤษฎี และมุมมองสตรีนิยม เช่น แนวคิดการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาริบ้าบัด) แนวคิดสตรีนิยมนอกกรอบและหลักแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์ว่าทุกกรณีร่วด้วยร่างกายและการเจ็บป่วย และแนวคิดเรื่องการให้ความหมายของความตาย และการตาย ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวมรวมข้อมูล 8 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนสิงหาคม 2550

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลต่างให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทการรักษา ด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาริบ้าบัด) ของผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก ไม่แตกต่างกันมากนัก จากที่เคยให้ความหมายของการเยียวยาฝ่ากิ่ว กับแพทย์และโรงพยาบาลอย่างเดียว ได้นำมาตระหนักรถึงความหมายของสิ่งที่ตนเลือกวิธีการรักษามากขึ้น นั่นคือ การแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาริบ้าบัด) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ให้ข้อมูลอาจมีและมีการให้ความหมายมากกว่าหนึ่งความหมายในคนเดียวกัน แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของแต่ละคน

การนำเอาวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาริบ้าบัด) มาใช้เยียวยาตนเอง พบร่วมกับความแตกต่างกัน กล่าวคือ 1. กลุ่มที่นำเอาวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาริบ้าบัด) เพราะการรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบันตามโรงพยาบาลแล้วไม่ได้ผล จึงใช้

การฝึกสติและสมาริให้เตรียมตัวพร้อมก่อนความตายจะมาถึง นั่น กลุ่มนี้มี 7 ราย ที่รักษาด้วยการแพทย์ทั้ง 2 ทาง คือ การแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาริบ้าบัด) เพราะการรักษาด้วยการแพทย์กรอบและหลักไม่ได้ผลจึงต้องการหาทางการแพทย์ทางเดือกอื่นในการรักษาแทนเอง 2. กลุ่มที่นำเอาวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาริบ้าบัด) เพราะปฏิเสธการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างสิ้นเชิง เพราะกลัวการผ่าตัด กลัวเจ็บมากกว่ากลัวตาย กลุ่มนี้มี 1 ราย ที่ปฏิเสธการรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบัน

จากสรุปผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 2 กลุ่ม มีแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดสตรีนิยมนอกกรอบและหลัก คือการก้าวผ่านความตายอย่างเข้มแข็ง ทั้ง 2 กลุ่มได้ให้ความหมายทั้ง เมื่อตนและแตกต่างกัน เกี่ยวกับบทบาทการรักษาด้วยแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาริบ้าบัด) นั่น ภายนหลังจากนั้นสมาริแล้ว พนว่าผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูกส่วนใหญ่ปลงได้ และไม่กลัวตาย มองความตายเป็นเรื่องธรรมชาติ เป็นจุดเริ่มต้นที่จะต้องเผชิญกับความตายและความเจ็บป่วย ความตายเป็นกระบวนการการที่ผู้หญิงต้องเตรียมตัวเตรียมใจก่อนตาย อีกทั้งสมาริบ้าบัดยังสามารถช่วยให้พ้นทุกข์ จิตใจผ่อนคลาย ดำเนินชีวิตได้ตามปกติ ช่วยยืดชีวิตออกไปอีกพร้อมต่อสู้กับโรคและเข้าใจลึกซึ้งกับโรมะเจ็บปากมดลูกที่เป็นอยู่ เข้าถึงแก่นแท้ของธรรมะอย่าง

แท้จริง เป็นการด้วยอ่านงงๆ และได้กล่าวคำว่าคำก่อนตาย และเรื่องว่าการฝึกจิตให้บริสุทธิ์ก่อนตายนั้นจะนำไปสู่การกิติใหม่ในภพภูมิที่ดีในชาตินี้

นอกจากนี้ยังพบว่าการให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาริบำบัด) ทำให้เชอร์ลีคตี ได้เข้าใจบทบาทการรักษาเยียวยาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาริบำบัด) และสิ่งสำคัญผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก รู้สึกมั่นใจกับสิ่งที่ตนเลือกมากขึ้น และได้ตระหนักถึงการสร้างความหมายใหม่ที่เกิดขึ้นในเรื่อง “ความตายและภาระ” สามารถปรับตัวให้มีชีวิตอยู่รอดต่อไปได้ และผู้หญิงยังสามารถใช้ความหมายใหม่ที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาริบำบัด) เรื่องของความตายและการตายที่เกิดขึ้น เพื่อเปิดพื้นที่ให้ผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก มีอำนาจต่อรองกับการแพทย์กระแสหลัก (ผู้เชี่ยวชาญ) ใน การตัดสินใจเลือกวิธีการรักษา ด้วยตนเอง ด้วยวิธีการบำบัดทางจิตวิญญาณอย่างได้ผล